

Léčba – je shodná jako léčba jiných ekzém dermatitid. Dle intenzity, průběhu a lokalizace onemocnění se terapie zahajuje níže, středně či vysoce potencovanými dermosteroidy (dle stádia onemocnění v roztocích, sprejích, krémech nebo mastech) 1–2× denně po dobu 1–4 týdnů do zhojení. V chronickém stadiu jako udržovací léčba se doporučuje aplikovat dermosteroidy intermitentně 2–3× týdně. Jako alternativu při delším podávání, především na intertriginózní oblasti a obličej, lze zvažovat topické inhibitory kalcineurinu, např. 0,1% tacrolimus, pro děti v 0,03% koncentraci (6, 11). Při bakteriálních či mykotických superinfekcích se do kombinace přidávají lokální antibiotika či antimykotika. V akutním stadiu lze kombinovat s adstringentními koupelemi a obklady (Jarischův roztok, borová voda), s antiseptickým účinkem (roztok hypermanganu), ve stavech chronických pak mastové základy s ureou, kyselinou salicylovou, dehtové preparáty aj. (1, 4, 6). Krátkodobá celková kortikoidní léčba se zahajuje při rozsáhlém, závažném a rekurentním průběhu, např. prednison v dávce 0,5–1 mg/kg/d (s denním maximem 60 mg) po dobu 5–7 dnů, s další postupnou deeskalací dávky do vysazení během 2–3 týdnů za současného zhojení kožního nálezu. Antihistaminika se podávají k útlumu svědění. Při refrakterním průběhu, neodpovídajícím na léčbu kortikosteroidy je také možné zvážit fototerapii úzkopásmovým ultrafialovým zářením B 311 nm (NBUBV) nebo celkovou imunosupresivní léčbu, např. ciclosporinem. Samozřejmostí je pravidelné a neomezené používání emoliencií a humektantů, které obnovují funkci kožní bariéry (6). Důležité je poškozenou kůži nevystavovat vnějším dráždivým vlivům jako je voda, detergenty, sluneční záření, prach, teplo a chlad (3).

Prevence – v individuálním měřítku se jedná o používání vhodných ochranných prostředků (rukavic, ochranných oděvů, masek, brýlí aj.) a časté promazávání obnažených partií kůže emoliencií a bariérovými krémy jak v primární, tak sekundární prevenci. Nejvhodnějšími emoliencií jsou krémy typu v/o. Ochranné pomůcky se volí na základě propustnosti jejich materiálu, degradačních vlastností a povahy látek, se kterými se manipuluje. Při postižení rukou jsou při běžných pracích doporučovány bezlatexové vinylové rukavice, při delším nošení současně se spodními textilními rukavicemi k absorpci potu a zamezení podráždění kůže. Vhodné je v kombinaci s ochrannými pomůckami používat tzv. bariérové krémy s obsahem složek imitujících skladbu lipidů kožní bariéry (ceramidů, nenasycených mastných kyselin, cholesterolu aj.) (6, 10, 11). V pracovních provozech je primární prevence založena na technické a organizační kontrole. V prevenci sekundární může pomoci např. přefázení pracovníků na jinou pracovní pozici, automatizace výrobních procesů, hermetizace výroby nebo nahrazení nebezpečných látek chemikáliemi zdravotně nezávadnými.

LITERATURA

1. Benáková N. Ekzém dermatitidy. 2. rozšířené vydání. Praha: Maxdorf, 2009. ISBN 978-80-7345-177-6.
2. Ring J. Allergic Diseases (and Differential Diagnoses). Springer, Berlin, Heidelberg: 2005;143-149. https://doi.org/10.1007/3-540-26584-8_5.
3. Janoušková G, Machovcová A. Kontaktní dermatitidy – část I. Československá dermatologie. 2019;91(3):86-152.
4. Machovcová A. Kontaktní dermatitidy. Med. praxi. 2008; 5(9):327-330.
5. Fransway AF, Reeder MJ. Irritant contact dermatitis in adults. UpToDate [Internet]. 2022, [cited 2023-01-31]. Available from: <https://www.uptodate.com/...k=1>.
6. Sheehan M. Chronic hand eczema [Internet]. 2022 [cited 2023-01-31]. Available from: <https://www.uptodate.com/...k=1>.
7. Kalenský J. Profesionální poškození kůže v zemědělství. Praha: Avicenum; 1985. ISBN 08-051-85.
8. Chapel H, Haeney M, Misbah SA, Snowde N. Základy klinické imunologie. 6. vydání. Praha: Triton; 2018. ISBN 978-80-7553-396-8.
9. Yiannia S J. Clinical features and diagnosis of allergic contact dermatitis [Internet]. 2021 [cited 2023-01-31]. Available from: <https://www.uptodate.com/...k=1>.
10. Gaspari A. Basic mechanisms and pathophysiology of allergic contact dermatitis. UpToDate [Internet]. 2020 [cited 2023-01-31]. Available from: <https://www.uptodate.com/...k=1>.
11. Brod BA. Management of allergic contact dermatitis. UpToDate [Internet]. [cited 2023-01-31]. Available from: <https://www.uptodate.com/...k=1>.
12. Askin Ö, Cesur SK, Engin B, et al. Photoallergic Contact Dermatitis. Curr Derm Rep 2019;8:157-163. <https://doi.org/10.1007/s13671-019-00271-4>.
13. Barata ARR, Conde-Salazar L. Protein contact dermatitis – case report. Anais Brasileiros de Dermatologia. 2013;88(4):611-613. ISSN 0365-0596. Available from: [doi:10.1590/abd1806-4841.20132023](https://doi.org/10.1590/abd1806-4841.20132023).
14. Hannuksela M. Protein Contact Dermatitis. Springer, Berlin, Heidelberg: 2006. Available from: https://doi.org/10.1007/3-540-31301-X_20.

hledá se
**OBCHODNÍ
MANAŽER/KA**

VÍCE
INFORMACÍ

LÉKAŘSKÉ ČASOPISY | ODBORNÉ PUBLIKACE | PODCASTY
ODBORNÉ VZDĚLÁVACÍ AKCE | ON-LINE VZDĚLÁVÁNÍ

SOLEN MEDICAL EDUCATION